

Emniyet Bülten No: 2021-01
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 05-01-2021
Sayfa: 1 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Konu:	Hava Aracı Ciddi Olayı
Kapsam:	Havayolu, Hava Taksi ve Genel Havacılık İşletmeleri
Referans:	Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Başkanlığı'nın 20.10.2020 tarihli Nihai Raporu
Açıklamalar:	Uçuş Operasyon Direktifi ve Emniyet Bülteni Talimatı (SHT-OPS UOD/EB)'nin 6 ncı fıkrası kapsamında, bahse konu ciddi olay veya kaza ile ilgili tespit edilen tavsiyeler göz önünde bulundurularak yaşanan ve yaşanması muhtemel operasyonel konulardaki emniyet risklerini azaltmaya yardımcı olmak amacıyla yayımlanmıştır.

1. Hava Aracı Ciddi Olayı İle İlgili Bilgiler

31.08.2019 tarihinde, B737-800 tipi hava aracının İstanbul Havalimanı 35 R pistine inişinin ardından C8 hızlı çıkış taksi yolundan C taksi yoluna dönememesi neticesinde, ön dikme ve sol ana dikmenin şerit toprak sahaya çıkması ile sonuçlanan hava aracı ciddi olayı meydana gelmiştir.

2. Olay geçmişi

B737-800 tipi yolcu uçağı, 31 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul Havalimanı (LTFM) 35 R pistine sorunsuz bir şekilde inişini gerçekleştirmiştir. C8 hızlı çıkıştan pisti terk ettikten sonra, C taksi yoluna döneceği esnada hava aracı, taksi süratinin belirlenen taksi limitlerinin üzerinde olması nedeni ile dönüş kumandasına cevap vermemiş ve C taksi yolunu aşır toprak sahaya çıkararak burun iniş takımı ve sol ana iniş takımının toprağa batması sonucu durmuştur.

Uçuşa ait meteorolojik raporlar ve "Load Sheet" incelemesinde; maksimum kalkış ve iniş ağırlıklarının limitleri aştığı, meteorolojik durum ile ağırlık ve dengenin ciddi olaya etkisinin olmadığını değerlendirilmiştir.

Hava aracına ait cihazlar ve diğer kayıtların analizi neticesinde teker koyma yerinin, "touchdown" noktasına göre yaklaşık 700 metrede olduğu tespit edilmiş, uçak pistten döndüğünde frenlemenin olmadığını ya da minimum frenleme yapıldığı müşahade edilmiştir.

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Emniyet Bülten No: 2021-01
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 05-01-2021
Sayfa: 2 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

3. Bulgular

- Pilotların call-out'ları uygun şekilde yapmadıkları,
- Kaptan Pilotun iniş aşamasında havacılık kuralları dışında konuşmalar yaptığı,
- FDR analizinden, ciddi olayın meydana geldiği zaman ve sürat değerleri ile her iki pilotun da kullanmış olduğu fren basınçlarının yeterli seviyede olmadığı, buna bağlı olarak hava aracı pistten döndüğünde, frenlemenin olmadığı ya da minimum frenlemenin olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca;

- Bir taksi yolundan diğerine dönmeye çalışırken boylamasına kontrolün kaybedilmesiyle birlikte yetersiz yavaşlama olduğu,
- FDM'den elde edilen uçuş verilerinin, fren uygulamasının düzensiz olduğunu kanıtladığı, bu nedenle uçuş ekibinin, hava aracını güvenli bir dönüş hızına yavaşlatmak için gerekli frenleme kuvvetini müzakere edemediği,
- Taksi yolu C'ye doğru dönüş sırasında aşırı hızın burun tekerleğinin kaymasına neden olarak boylamasına kontrol yetkisinin azalmasına ve uçağın kaplamalı yüzeyden ayrılmasına neden olduğu,
- Yavaşlama oranının başlangıçta İkinci Pilotu alarma geçirmesine rağmen, uçağın taksi yolu C'ye güvenli bir şekilde dönüş yapamayacağını söyleyecek tecrübeye sahip olmadığı,
- İniş pistinden, yüksek ve düşük hızlı taksiye geçiş, kontrollerin devri ile iniş prosedürünün birbiriyle karıştırılması nedeniyle etkin bir şekilde gerçekleştirilemediği görülmüştür.

4. Muhtemel Neden

31.08.2019 tarihinde, B737-800 tipi hava aracının İstanbul Havalimanı 35 R pistine inişinin ardından C8 hızlı çıkış taksi yolundan C taksi yoluna dönememesi neticesinde, ön dikme ve sol ana dikmenin şerit toprak sahaya çıkması ile sonuçlanan hava aracı ciddi olayı muhtemel nedeninin;

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.

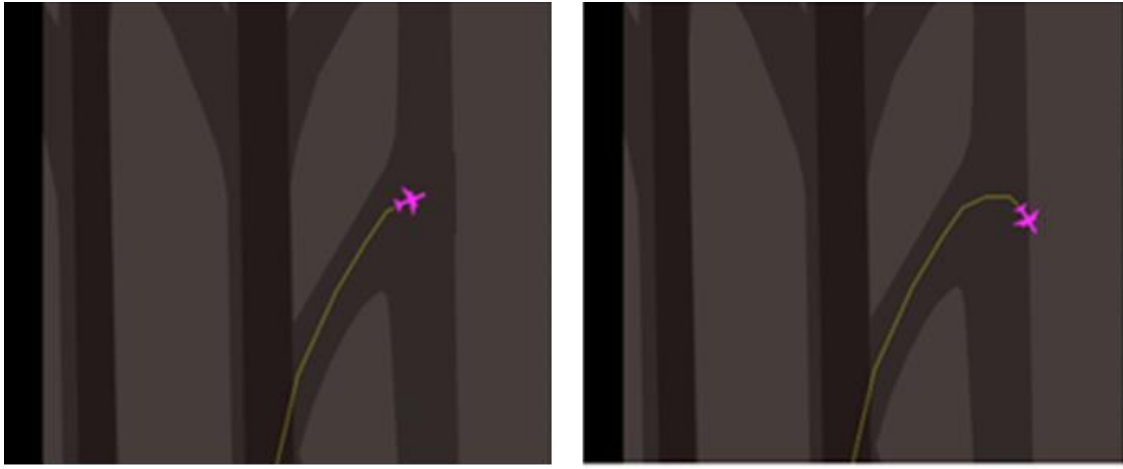

Emniyet Bülten No: 2021-01
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 05-01-2021
Sayfa: 3 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

İnişi müteakip, "High Speed Taxiway" olan C8 taksi yoluna yüksek süratte girilmesi ve uçak yavaşlamadan C taksi yoluna dönmek için aşırı direksiyon kumandası verilmesi, buna bağlı olarak uçağın verilen kumandaya karşılık verememesi ve kontrolün kaybedilmesi ile uçağın kontrol dışında kayarak pistten çıkmasının, pilotaj faktörüne bağlı olarak meydana geldiği değerlendirilmektedir.

Resim-1: Radar Ekranı Görüntüsü

Tavsiyeler;

- Uçuş Ekibinin, iniş aşamasında steril kokpit usullerine uymadıkları ve uçuş dışında konular üzerinde konuştukları göz önüne alınarak; tüm uçuş ekiplerinin steril kokpit usullerine uygun olarak hareket etmeleri hususunda tedbir alınması,
- Geç pist değişikliği politikasının; planlanan pist çıkışını ve izlenecek ilk taksi yolu konularını da içermesi, tavsiye edilmektedir.

Ekler:

-

İletişim:

Uçuş Operasyon Müdürlüğü uodops@shgm.gov.tr e-posta adresi veya web sitemiz "SHGM'ye sor" uygulaması üzerinden bilgi alabilirsiniz.

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.